

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginus

Campidonæ, 1673

§. 1. De ipsa Prælatorum Jurisdictione inse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

in Ecclesia Cathedrali, nisi ipse sit qui
 concionetur, juxta aliam B. quae incipit.
 illuc nos Deus praeultr. Facit quia privile-
 gia omnia intelliguntur semper concessa
 independenter ab Episcopis, alioqui esset
 suspensa. cap. in his de privi. Et secundum
 hoc Rot. declaravit, nō solere Papā dare
 eorum licentiam praedicandi sub vo-
 catione Episcopi, ut refert Farin. ad c. 4.
 Et ratio est, quia minor nō potest
 altere disposita à majore. Unde sicut
 habentibus privilegium Apostolicum, ad
 praedicandum, non est necessarius con-
 sensus Episcopi, sic contradictio Episco-
 pi non potest illum ab hoc munere praedi-
 care in casu, de quo loquitur privileg.
 Tertiò. Quòd Regularem praedican-
 tem errores, potest Episcopus à munere
 concionandi suspendere, & tanquam Se-
 des Apost. Legatus contra ipsum proce-
 dere juxta Trid. sess. 5. cap. 2. Attamen ibi
 non est nō obstantia inveniuntur. Et cum
 illis prohibeantur Episcopi in jus voca-
 re Regulares, vel contra illos processum
 formare, etiam ratione delicti relinqui-
 tur hoc totum esse remittendum ad su-
 periores rei, qui ad instantiam Episco-
 pi illum puniat.
 Quartò. Quòd ad praedicandum in a-
 bus Ecclesijs, Regulares debent habe-
 re auctoritatem Parochi seu Episcopi, juxta
 cap. 2. sess. 5. in Trid. Verum si quis secus se-
 cerit. S. Card. Congreg. ibi declaravit,
 non ab Episcopo, sed suo Superiore esse
 puniendum.

CAPUT XXIII.

De Circa Praelatorum Jurisdictionem.

De Circa Praelatorum Jurisdictione.

SUMMARIUM.

De Circa Praelati quis intelligendus.
 Praelati Regal. habent jurisd. & administrat.
 multis titulis.

- 3 Praelati Regul. habent jurisd. ordinariam.
- 4 Et quasi Episcopi.
- 5 Praelati Regul. sunt in dignitate constituti.
- 6 Et possunt esse delegati.
- 7 Praelati Regul. possunt in suis Monasterijs, idem quod Episcopi.
- 8 Praelati Regul. non possunt sibi casus reservare pro arbitrio.
- 9 Nec censuras.
- 10 Priores locales Monasteriorum equiparantur Provincialibus.
- 11 Praelato absente ejus potestas devolvitur ad vicarium.
- 12 Quantum oporteat eum abesse.
- 13 In secundario Superiore, duplex residet potestas, & utraq. ordinaria.
- 14 Et potest ea uti, favore illius qui de industria expectavit absentiam Praelati.
- 15 Praelati Regul. possunt delegare.

Nomine Praelati secundum jura il-
 le intelligitur, qui in Collegio ha-
 beret jurisdictionem cum administratio-
 ne, puta principalem, & independentem
 ab alio ejusdem Collegij, hanc autem ha-
 bent Superiores Regularium in suis
 Monasterijs ex multiplici capite, nempe
 primò. In consequentiam suae electio-
 nis, volunt enim Jura, ut qui praeficitur
 alicui collegio per electionem, habeat
 jurisdictionem in ejus membra, seu in
 omnes qui sunt de tali collegio, quam
 & ipsi consentur deferre dum illum eli-
 gunt, aut in electum consentiunt. Gloss.
 cap. Archidiaconus de off. Archid. Butr. eod.
 Innoc. cap. qui in Ecclesiarum de off. ord. Et
 Albertin. c. quoniam. de heret. in 6. quest. 4.
 Secundò. Ex dispositione juris, quod
 in multis locis hanc jurisdictionem illis
 attribuit ut in can. nullam. 18. quest. 2. cap.
 cum expediat. de elect. in 6. & c. de quo fuse
 Roman. Haij & Sciopus, in astro inext.
 Tertiò. Ex consuetudine, quam in
 hoc plurimum valere imò sufficere ag-
 noscunt Innocent, c. 1. de off. arch. Andr.
 Sicul.

REGIA
 VLA RIVM
 ET
 INVENTARIA
 REGILAS
 CELLARUM
 ISTOLICE

Sicul. cap. si Sacerdos. de off. ord. Albertin. *Ungar. p. 1. cap. 6. Et passim alij.*
Supra cit. Et alij in capit. conring. de for. comp.

Quartò. Demùm jure Regula, & constitutionum, cujusque ordinis, in quibus ita disponitur, de quo Lud. Molin. tract. 7. de iust. d. 8. & fufè Paulin. Bertin in pra crim. regul. tit. 2. cap. 2.

- 3 Est autem Prælatorum Regularium jurisdictione ordinaria, vt docent Innocent. c. humilis. de ma. & ob. Abb. c. cum olim. eod. Et Albert. *supra cit.* Et hoc ex omnibus capitibus relatis, quia iura, & Doctores ordinariam appellant jurisdictione, quæ est ex lege, consuetudine, vel electione.
- 4 Quartò. Adde & in quibusdam ratione perpetuitatis, quia perpetuitas in jurisdictione facit illam ordinariam, secundum *Glof. cap. fin. de off. ord. l. vnic. ff. de off. conf. l. plurib. eod. de exerc. act. Bald. & Barth. l. cit. plurib.* Et hoc privatiuè ad Episcopos, etiã in monasterijs illis subditis, ut fufius differit Sciop. in astro in extr. quest. 7 n. 4. Et evidenter potest colligi ex ipsa Regula S. Benedicti. Et in plurib. locis juris videtur decisum ut c. hoc tantum. can. luminoso. can. nullam. 18. quest. 2. & cap. cum expediat. de elect. in 6. Vt quam quædam monasteria habent ab Episcopis dependentia, veniat intelligenda non de ordinaria sed in causis appellacionis, eo modo quo Episcopi subijciuntur Archiep. v. g. in causis appellacionis, vel ad benedicendos Abbates, pro quo faciunt dicta ubi de Exem. Est item iurisdictione Prælatorum Regul. quasi Episcopalis, ut norat *Glof. in clem. 1. de reb. eccl. non alien. Panor. c. atsi Clerici de iudic. Et speciali indulto diversis Pontifices, concessere diversis ordinib. Alex. III. Eugen. IV. Innocent. VIII. Pius V. & c. de quo Aragon. 22. quest. 88. a. 12. Clau. reg. lib. 11. n. 89. Tambur. de iur. Ab 10. l. d. 15. Portel. v. Abbas. Lam. in meth. p. 4. d. 4. & 5. Rosenti. in ait. pro recuper. monast. Cisterc. in*

Cuius jurisdictionis ratione dicuntur & sunt verè ac propriè Prælati, ac in dignitate constituti, ut norat Inoc. cap. milis de ma. & ob. Et Abb. cap. nihil. de elec. Imò & ipsi Priores, ac Guardiani, ac Prælati mendicantium (de quibus alij maior videretur subesse difficultas) docent Abb. cap. cum. olim. de ma. & ob. *Glof. cap. nullus de elect. in 6. Albert. cap. nam. de heret. in 6. quest. 3. & 4. Calder. in 6. Cordub. in annot. ad Casar. v. Guardiani. Fum. in armil. v. prælati. Angel. Syn. alij.* Ita quòd secundum eosdem (quos sequitur dominic. in cit. cap. nullus. Et videntur alij Canonista, in cap. statum. refer. in 6.) possint Superiores Regularium instar aliorum Prælatorum iurisdictione. Et tanquam in dignitate constituti dari in iudices delegatos Sedis Apostolicæ aut in causis appellacionem eligi, & in dispositionem cit. cap. statum. Et in clem. in clem. religiosus. de procur. refer. in 6. resoluisse, & consuluisse, in favore cuiusdam Prouincialis, potuisse agere procuratorem, quia iura, hoc mutunt Prælati.

Quoad suos verò inferiores, & in septa suorum Monasteriorum possunt iurisdictione qua Episcopi in suis Diocælibus non sunt ordinis Episcopalis, vel specialiter illis interdicta. Dico quæ non sunt ordinis Episcopalis, quòd velim intelligas per hæc privilegia, & iura, de quibus loquimur (nam per alia multa exclusæ conceduntur) de quibus ubi de Benef. & ordinib. Dico item posse omnia, & Episcopi, & non sunt ipsis specialiter interdicta. Nam licet possint Episcopi pro arbitrio casus reservare, non tantum Prælati Regularium: quia nò possunt reservare nisi illos 11. quos Clem. in suo decreto an. 1593. die 16. Manu per-

Quin etiam, cum postea fuisset abbatum, an possent addere censuram illi qui non sit ex illis, & sibi eam referre. S. Congreg. an. 1617. die 7. Jul. censuit, quod non, uti videre est apud Margar. ubi. *Cass. const. 278.*

Dicoem simplices Priores vel Guardianos Ordinis Mendicantium esse Praelatos in dignitate constitutos. Nam licet locus dicendum sit de Ordine Minorum attentis ejus antiquioribus constitutis, secundum quas hoc solis Provincialibus tribuebatur.)

Nunc tamen per communicationem cum Dominicanis etiam Guardianis convenit. Quia in mari magno Dominican. Priores locales aequiparati sunt Provincialibus intra suos Conventus, attributa eadem potestate & iurisdictione, quae Provinciales gaudent per se in Provincia. Ita Casar. v. *Guardiana*. & Roder. to. 1. *quæst. 17. ar. 7.*

Ex diversis autem privilegijs Innoc. VIII. Eugen. IV. & aliorum Pontif. de quibus Marg. in *Ull. Cass. Barth. à S. Faul. lib. 6. q. 154. Auf. in sum. dia. v. absolut. 14. Comp. Rod. Recol. v. benedicere &c.*

Quando Praelatus abest à suo Monasterio, committitur ei potestas & iurisdictione de quibus dicitur ad Priorem, Superiorem, Vicarium, seu locum tenentem, quocumque nomine appelletur. Ut in eiusmodi secularijs Superioribus veniat distincta duplex iurisdictione, quae tamen utriusque sit in illis ordinaria. Prima est ea, quae eorum officio est annexa secundum consuetudines Ordinis. Altera dicitur versatur circa illa, quae sunt propria Praelato pro tempore eius absentiae, quae absentiae tempore Vicarius Praelati dicitur habere circa ea iurisdictionem ordinariam, eò quod iurisdictione Praelati dicitur ad illum, non per delegatio-

nem sed per statuta & privilegia Ordinis. Et quod exercet (quod alias spectaret ad Praelatum, si praesens foret) exercet tanquam ex officio. Qui autem aliquid sic exercet, dicitur exercere tanquam Ordinarium, ut inter alios fusè disserit Berti. in *pract. crim. reg. tit. 2. cap. 4.*

Quam multum autem debeat Praelatus abesse à suo Monasterio, ad hoc ut ejus potestas censeatur devoluta ad Vicarium, Aufon. *loco supracit.* putat sufficere absentiam unius diei naturalis, secus dum spectatur eadem die reversurus, vel si quis videatur affectasse, & expectasse eius absentiam pro aliqua absolutione, vel si aliter in aliquo ordine sit constitutum. Verum mihi non placet illa secunda limitatio, nam licet quis expectet absentiam Praelati, ex quo tamen ille abest, non desinit eius potestas devolvi ad Vicarium, qui consequenter dum absolvit, legitime absolvit: quia utitur potestate ad se tunc pertinente vide *sect. seq. dub. 12.*

Demum ex hoc quod potestas Praelati regularis, seu eius Vicarii censeatur esse ordinaria, sequitur posse eum delegare pro necessitate casuum. Et hoc non tantum in Regularibus, ut putat, Port v. *Praelatus dispensans*, sed etiam in usu privilegiorum quoad suos secundum Roder. to. 1. *quæst. 20. a. 1. & Casar. v. absol. ord. quo ad frat.* Nam licet potestas Regularibus data, & per privilegia exercenda circa alienos, videatur reducenda ad delegatam, secus tamen est de illa, quae est exercenda erga proprios subditos. Quia iurisdictione delegata Ordinario mutat speciem, & fit ordinaria: non enim tunc datur illi aliqua iurisdictione specialis, sed permittitur ei liber usus suae Ordinariae.

D d §. II.